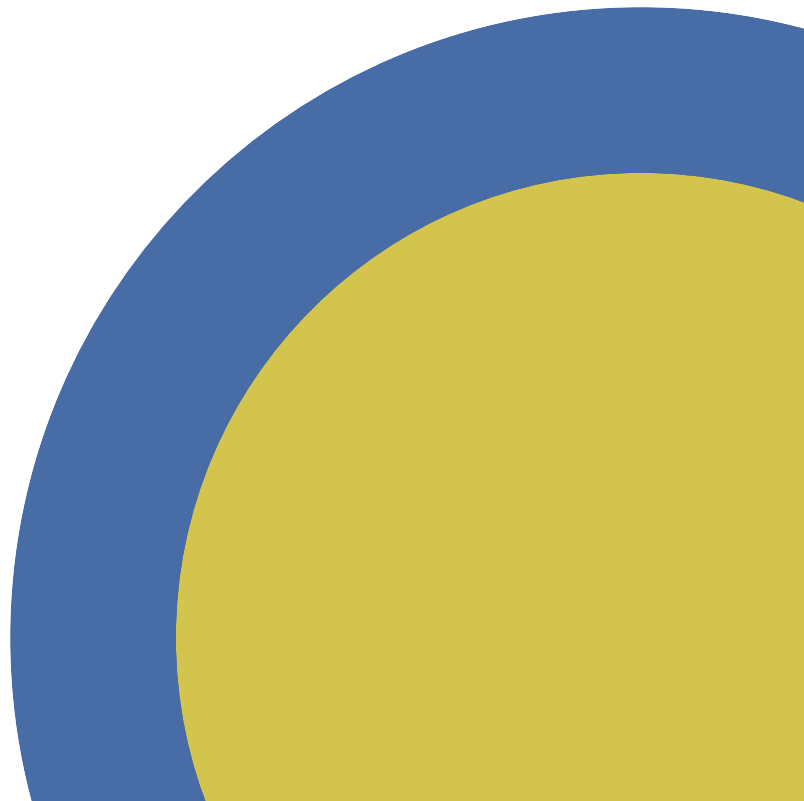

РЕЄСТР ЗБИТКІВ, ЗАВДАНИХ АГРЕСІЄЮ
РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ

ДАЙДЖЕСТ РЕЄСТРУ ЗБИТКІВ ДЛЯ УКРАЇНИ: ПИТАННЯ ТА ВІДПОВІДІ

Випуск 1
Вересень, 2025

ВСТУП

Реєстр збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України (далі – «Реєстр збитків»), – це міжнародна організація та перший елемент міжнародного компенсаційного механізму, який створює міжнародна спільнота у відповідь на повномасштабну агресію Російської Федерації в Україні або проти неї. Інколи Реєстр ще називають «міжнародним Реєстром збитків», щоб підкреслити його міжнародний статус.

Реєстр збитків було створено 12 травня 2023 року шляхом ухвалення Комітетом Міністрів Ради Європи Резолюції CM/Res(2023)3 про встановлення Розширеної часткової угоди про Реєстр збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України.

Відповідно до статті 1 свого Статуту головною функцією Реєстру є документальний облік доказів та інформації, що стосуються заяв про відшкодування збитків, втрат чи шкоди, завданих 24 лютого 2022 року або пізніше на території України в межах її міжнародно-визнаних кордонів (включаючи її територіальні води) всім зацікавленим фізичним і юридичним особам, а також державі Україна (включаючи її регіональні та місцеві органи влади, державні чи підконтрольні установи) міжнародно-протиправними діями Російської Федерації в Україні або проти України.

Іншими словами, Реєстр приймає та обробляє заяви про відшкодування збитків, втрат чи шкоди та докази до них, категоризує, класифікує та систематизує такі заяви, оцінює та визначає їх прийнятність та веде облік прийнятних заяв.

Розгляд по суті внесених до Реєстру збитків прийнятних заяв та вирішення питання призначення компенсації буде функцією майбутньої Компенсаційної комісії, яка наразі перебуває в процесі створення.

У квітні 2024 року Реєстр збитків відкрив першу категорію заяв для подання (категорія A3.1 Пошкодження або знищення житлового нерухомого майна), і на сьогодні таких відкритих для подання категорій заяв вже 13.

У цьому зв'язку, іншою важливою функцією Реєстру є здійснення інформаційно-роз'яснювальної роботи, мета якої – розповсюдження інформації про Реєстр серед потенційних заявників та громадськості в цілому, зокрема щодо існування та мети Реєстру, категорій заяв, відкритих для подання, та процедури подання заяв до нього.

Беручи до уваги значні потреби в інформаційно-роз'яснювальній роботі, а також той факт, що Реєстр не надає індивідуальних консультацій, Секретаріатом Реєстру було вирішено публікувати періодичні дайджести, які міститимуть поширені та інші важливі питання юридичного, процедурного та технічного характеру, що надходять від представників регіональних та місцевих органів влади, організацій громадянського суспільства (ОГС) та інших учасників інформаційно-роз'яснювальних заходів, які проводить Реєстр або на які запрошуюються представники Реєстру, а також відповідей на них.

Цей перший випуск присвячений загальним питанням про Реєстр, які часто задаються учасниками зазначених вище заходів. Він буде корисним всім, кого цікавить діяльність Реєстру загалом.

ПИТАННЯ ТА ВІДПОВІДІ

1

Чому Реєстр приймає заяви лише щодо збитків, втрат чи шкоди, спричинених 24 лютого 2022 року або пізніше?

Статут Реєстру обмежує його мандат прийняттям заяв, які стосуються збитків, втрат або шкоди, що сталися 24 лютого 2022 року або пізніше. Можливе розширення мандату Реєстру (зокрема, на заяви щодо збитків, втрат чи шкоди, починаючи з 2014 року) передбачає внесення відповідних змін до Розширеної часткової угоди, якою було створено Реєстр, та Статуту Реєстру. Відповідні зміни щодо мандату Реєстру, якщо такі будуть ухвалені, будуть належним чином оприлюднені.

2

Яким є територіальний мандат Реєстру?

За загальним правилом, Реєстр приймає заяви щодо збитків, втрат чи шкоди, завданих на території України в межах її міжнародно-визнаних кордонів. Це також включає територіальне море та ТОТ України.

Разом з тим, заяви щодо більшості порушень особистої недоторканості (крім A2.8 та A2.9) можна подати, навіть якщо відповідне порушення сталося за межами території України – за умови, що воно безпосередньо пов'язане з подією, що сталася на території України.

Наприклад, якщо особу було взято в полон на території України і вивезено на територію Росії, де вона зазнала серйозних тілесних ушкоджень, вона може подати заяву до Реєстру і в категорії A2.6 (позбавлення свободи), і в категорії A2.3 (серйозні тілесні ушкодження). Або ж якщо особа зазнала серйозних тілесних ушкоджень на території України, а потім виїхала за кордон на лікування, де зрештою померла внаслідок отриманих ушкоджень, то її близькі родичі можуть подати заяву в категорії A2.1 (смерть близького члена сім'ї).

3

Якими є строки для подання заяв до Реєстру?

На сьогодні не встановлено жодного обмеження строків для подання заяв, оскільки російська агресія проти України триває і збитки завдаються щодня. Згодом Рада Реєстру може визначити розумні строки для подання заяв та/або визначити дату, з якої Реєстр буде закритий для подання заяв.

ПИТАННЯ ТА ВІДПОВІДІ

4

Чи можуть подавати заяви до Реєстру і цивільні особи, і військовослужбовці?

Заяви до Реєстру можуть подавати як цивільні особи, так і військовослужбовці. Так само, в деяких категоріях (зокрема, A2.1/A2.2 – смерть/зникнення безвісти близького члена сім'ї) заяву можна подати як щодо цивільної особи, так і щодо військовослужбовця.

Див., зокрема, рішення Ради Реєстру [RD4U-Board-CLD\(2025\)04](#) та [RD4U-Board-CLD\(2025\)11](#).

5

Чи можуть подавати заяви до Реєстру заявники, які засуджені за злочин, пов'язаний з агресією, або на яких накладено санкції?

При поданні заяв у всіх категоріях заявник повинен дати відповідь на два питання: чи був він засуджений за вчинення злочину, пов'язаного з російською агресією проти України, та/або перебуває під санкціями чи іншими еквівалентними заходами, запровадженими урядом чи міжнародною організацією. Якщо відповідь(-і) – «ні», слід обрати відповідну опцію(-і). Якщо відповідь(-і) – «так», це не є перешкодою для подання заяви до Реєстру, але заявник повинен надати відповідну інформацію.

6

Чи можуть подавати заяви до Реєстру заявники-іноземці?

Громадяни Російської Федерації не можуть подавати заяви до Реєстру, крім випадків, коли вони можуть довести, що також мають інше громадянство. Громадяни інших держав та особи без громадянства зможуть подавати заяви до Реєстру згодом.

ПИТАННЯ ТА ВІДПОВІДІ

7

Скільки заяв можна подати до Реєстру?

Заявник може подавати ту кількість заяв, яка залежить від його ситуації.

Наприклад, заявник-ВПО, в якого загинув або зник безвісти близький член сім'ї, та в якого було пошкоджено або знищено нерухоме майно, може одночасно подати заяви до Реєстру в таких категоріях: A1.1 (вимушене внутрішнє переміщення), A2.1/A2.2 (смерть/зникнення безвісти близького члена сім'ї) та A3.1/A3.2 (пошкодження або знищення житлового/нежитлового нерухомого майна).

Крім того, якщо в конкретній ситуації збитків, втрат чи шкоди зазнали кілька заявників, то кожен з них повинен подати окрему заяву.

Наприклад, батьки, діти та один з подружжя подають окрему заяву в категоріях A2.1/A2.2 щодо смерті/зникнення безвісти близького члена сім'ї. Або ж якщо в об'єкта нерухомості кілька співвласників, то кожен з них подає окрему заяву в категоріях A3.1/A3.2 в межах своєї частки права власності на такий об'єкт.

8

Які докази подавати до Реєстру?

Усі докази по заяві можуть бути подані лише в цифровому форматі через Дію.

Технічні вимоги до доказів: на сьогодні файли повинні бути в форматі jpeg, png або pdf, розміром до 3 Мб кожен, максимум до 10 файлів для одного прикріплення (якщо файлів більше, заявник може об'єднати їх в один або кілька файлів, кожен до 3 Мб).

Заявники несуть відповідальність за надання інформації та доказів, що підтверджують правомірність їхніх вимог *[Продовження на наступній сторінці]*.

ПИТАННЯ ТА ВІДПОВІДІ

Заява, яка містить неправдиву інформацію чи докази, може бути визнана явно необґрунтованою, а отже не буде внесена до Реєстру.

Для кожної категорії заяв затверджено форму заяви, яка містить опис інформації та доказів, які заявники повинні надати, а також додаткову інформацію та документи, які можуть бути надані для обґрунтування заяви.

Загалом, заявники повинні надати відомості, що ідентифікують їхню особу, а також докази, що підтверджують настання відповідних збитків, втрат чи шкоди (наприклад, що саме сталося, де і коли відбулася відповідна подія, тощо), а також надати іншу необхідну інформацію, передбачену формою заяви.

Наприклад, якщо заява стосується нерухомого майна, заявники повинні довести, що вони є його власниками.

Також заявники можуть змінювати чи доповнювати заяви через Дію, надаючи додаткову інформацію та докази. Реєстр у свою чергу також може запросити заявників надати виправлення чи уточнення щодо поданих заяв та/або додаткову інформацію та/або докази.

Крім того, керуючись підходом, орієнтованим на постраждалих, Реєстр і сам здійснює діяльність, направлену на допомогу заявникам в отриманні доказів.

Так, при обробці заяв Секретаріат може брати до уваги таку інформацію, як статистичні дані або узагальнення щодо юридичних або фактологічних питань, отримані від урядів, міжнародних організацій або інших суб'єктів. Зокрема, Реєстр підписав Угоду про обмін електронними даними з Офісом Генерального прокурора України, яка дозволить передавати до Реєстру певні докази, зібрані слідчими в Україні.

При розгляді заяв та наданих доказів роль Ради Реєстру обмежена вирішенням питання про те, чи було дотримано критеріїв прийнятності в кожному окремому випадку. Таке рішення ухвалюється Радою із застосуванням стандарту *prima facie* перегляду доказів, наданих заявниками. Іншими словами, надані заявниками докази мають бути достовірними «на перший погляд». Це означає, що підхід Реєстру до надаваних доказів є досить гнучким, а тому заявники за загальним правилом можуть надати будь-які докази, які в них є, в т.ч. детальний опис відповідної події чи збитків, втрат чи шкоди. Такий підхід враховує контекст, в якому знаходяться багато заявників, та їхні часто обмежені можливості щодо отримання доказів у контексті агресії проти України.

ПИТАННЯ ТА ВІДПОВІДІ

9

Як Реєстр збитків взаємодіє з національними реєстрами та базами даних?

Реєстр збитків взаємодіє з різними національними реєстрами та базами даних, тому під час подання заяви може бути автоматично підтягнута інформація з таких реєстрів та баз (наприклад, Реєстр пошкодженого та знищеного майна та інші).

Наявність чи відсутність інформації в тому чи іншому реєстрі чи базі даних, як правило, не перешкоджає поданню заяви до Реєстру, однак можуть бути певні особливості чи виключення для деяких категорій заяв.

10

Чи бере Реєстр до уваги рішення національних та міжнародних судів?

Стаття 21(3) Правил подання, обробки та внесення заяв передбачає, що при прийнятті рішень по заявах, які подаються до Реєстру, Рада може брати до уваги рішення або постанови національних або міжнародних судів, трибуналів та інших судових органів з урахуванням мандату Реєстру. Водночас, Рада не є зобов'язаною враховувати такі рішення або постанови, у тому числі в частині присудженого розміру компенсації. Іншими словами, вони є одним з доказів, які заявник може надати на підтвердження заяви, але їх відсутність, за загальним правилом, не є перешкодою для подання заяви.

11

Чи можна подати заяву до Реєстру, якщо на національному рівні була отримана компенсація?

Отримання фінансової чи іншої допомоги на національному рівні не є перешкодою для подання заяви до Реєстру. Однак заявник повинен повідомити Реєстр про це. Крім того, навіть якщо заявник задоволений отриманими компенсаційними виплатами, заяву до Реєстру все одно варто подати з метою документування на міжнародному рівні збитків, втрат чи шкоди, завданих російською агресією в Україні.

ПИТАННЯ ТА ВІДПОВІДІ

12 Як захищаються персональні дані в Реєстрі?

Реєстр забезпечує захист даних та інформації, що подається, з дотриманням вимог суворої конфіденційності. При поданні заяв заявники повинні надати згоду на збір, обробку, зберігання та передачу їхніх персональних даних та конфіденційної інформації до Реєстру. Такі збір, обробка та передача персональних даних та конфіденційної інформації до Реєстру здійснюється в суворій відповідності до вимог законодавства України, а також Загального регламенту про захист персональних даних.

Див. детальніше [Принципи захисту персональних даних у роботі Реєстру](#).

13 Якими є строки розгляду заяв Реєстром?

Хоча конкретних строків розгляду заяв Реєстром немає, заявники вчасно повідомляються про всі кроки щодо поданих ними заяв у Дії (в кабінеті заявника в розділі «Послуги», «Замовлені послуги») та електронною поштою.

14 Якими є строки призначення компенсації?

Подаючи заяви, заявники повинні усвідомити та прийняти той факт, що створення Компенсаційної комісії, яка призначатиме компенсацію по внесених до Реєстру заявах, займе певний час, а оскільки це складний та багатосторонній процес, то прогнозувати його строки неможливо. Реєстр регулярно інформує про перебіг цієї роботи, яка наразі триває.

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

Цей дайджест має суто інформаційний характер і не є консультацією чи офіційним тлумаченням Статуту Реєстру збитків, Правил подання, обробки та внесення заяв, форм та правил подання заяв по окремих категоріях заяв та будь-яких інших документів, затверджених Реєстром. Він підготовлений Секретаріатом Реєстру та не є зобов'язальним для інших органів управління Реєстру чи майбутніх елементів міжнародного компенсаційного механізму. Інформація, наведена в цьому дайджесті, є актуальною на момент її публікації та може змінюватися з часом.

Офіційний веб-сайт Реєстру

Розділ «Поширені запитання»

Подати заяву в Дії

Електронна пошта Київського офісу Реєстру збитків для України (лише для запитів щодо співпраці; надання індивідуальних консультацій не здійснюється): kyiv.office@rd4u.coe.int